

для громадян
Брошнів-Осадської
територіальної громади

БЮДЖЕТ

ЯК КОЖЕН ГРОМАДЯНИН МОЖЕ ВПЛИВАТИ НА ФОРМУВАННЯ МІСЦЕВОГО БЮДЖЕТУ?

Бюджет для громадян, який Ви тримаєте у руках, – це спрощена, позбавлена технічної мови презентація інформації про бюджет громади.

Бюджет для громадян створений, щоб зробити складну та технічну бюджетну інформацію доступною Вам і Вашим друзям, колегам, родині.

Бюджет для громадян допомагає зрозуміти бюджет громади і побачити своє місце в ньому. Він нагадує, що бюджет громади – це кошти всіх її мешканців, і показує, що гроші в бюджеті не з'являються нізвідки, а витрати з бюджету не робляться лише за бажанням когось з керівників громади або групи громадян.

Також важливо, що бюджет для громадян демонструє можливості для кожного мешканця громади впливати на формування та витрачання бюджету своєї громади.



ШАНОВНІ ЖИТЕЛІ БРОШНІВ- ОСАДСЬКОЇ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ!



Для того, щоб бути спроможною, кожна громада має розвиватись.

Розвиток громади залежить не тільки від економічних показників, але й від рівня довіри і взаємодії між жителями та владою. Для нас рівень Вашої довіри дуже важливий. Саме тому ми хочемо, щоб Ви розуміли особливості реалізації бюджетних коштів. А саме, на які сфери вони ідуть, звідки надходять до бюджету та за яким принципом розподіляються.

Сподіваємось, що Бюджет для громадян, який Ви тримаєте в руках, допоможе краще зрозуміти бюджетний процес нашої громади. Ми спеціально розробили його для Вас з метою презентації основної інформації про публічні фінанси нашої громади простою та доступною мовою.

Також, завжди готові відповісти на всі Ваші запитання.

З повагою, голова Брошнів-Осадської ОТГ
Назарій Іванів!

БЮДЖЕТНА ТЕРМІНОЛОГІЯ

Місцевий бюджет – це фінансовий план громади. В ньому визначається, звідки громада буде отримувати кошти, а також на що їх витратить. Бюджет громади формується та управляється на основі Бюджетного кодексу України. Це означає, що існують чіткі правила, звідки і в якому порядку громада отримує кошти в свій бюджет, а також куди вона може їх витратити. Бюджет, а також зміни до нього затверджуються рішенням місцевої ради.

Доходи бюджету – гроші, які громада заробила сама, а також отримала від держави. Доходи бюджету формуються з податків та зборів, неподаткових надходжень (наприклад, кошти, отримані за надання адміністративних послуг, кошти, які самостійно заробили бюджетні установи).

Видатки бюджету – кошти, що витрачаються на цілі та заходи, які заплановані в бюджеті. Видатки можуть бути поточні та капітальні.

Трансферти – це кошти, які передаються з бюджетів інших рівнів до бюджету громади. До трансфертів відносяться дотації та субвенції.

Субвенції – кошти, які з державного бюджету передають місцевим бюджетам на виконання конкретних повноважень, які делеговані державою. Ці кошти можна використовувати лише за певним призначенням. Приклади субвенцій – інфраструктурна, медична, освітня. Субвенції також можуть передаватися з одного місцевого бюджету іншому. Наприклад, передача коштів обласній лікарні на лікування міських жителів – з міського в обласний бюджет.

Дотації – кошти, які виділяються з бюджету вищого рівня для того, щоб досягти рівних доходів населення у всіх населених пунктах.

Загальний фонд – це кошти, передбачені для надання послуг державними установами. Кошти загального фонду витрачаються переважно на виплати заробітної плати та оплату енергоносіїв, для надання громадянам послуг освіти (дитячі садки, школи, позашкільні заклади), культури (будинки культури, клуби, бібліотеки, музеї), медицини (ФАПи, амбулаторії), соціального захисту, фізичної культури і спорту (дитячо-юнацька спортивна школа, заходи та змагання різного характеру).

Спеціальний фонд – це окремий фонд, кошти якого мають цільове спрямування. Основну частину спеціального фонду формують бюджет розвитку та власні надходження бюджетних установ, а також інші ресурси, наприклад, гранти від міжнародних організацій.

Бюджет розвитку – кошти, які витрачаються на капітальне будівництво, реалізацію інвестиційних проєктів, капітальний ремонт та реконструкцію об'єктів соціально-культурної сфери і житлово-комунального господарства тощо. Тобто на будівництво, модернізацію та ремонт доріг, шкіл, садочків, амбулаторій, клубів.

БЮДЖЕТНИЙ ЦИКЛ

Бюджет – це ключовий інструмент для управління громадою, а також втілення в життя пріоритетів та цілей розвитку громади. Дії органу місцевого самоврядування по управлінню бюджетом громади на один рік умовно можуть бути розділені на декілька стадій і займають більше часу ніж 1 календарний рік. Період управління бюджетом на один рік називається бюджетним циклом і включає 5 стадій: складання прогнозу бюджету, складання проєкту бюджету, розгляд проєкту бюджету та його затвердження, реалізація прийнятого бюджету і, насамкінець, звітування про результати виконання бюджету за рік. Один бюджетний цикл займає більше ніж півтора календарних роки. Завершення одного бюджетного циклу фактично накладається на початок вже наступного бюджетного циклу.

ОСНОВНІ ЕТАПИ БЮДЖЕТНОГО ПРОЦЕСУ

○ СКЛАДАННЯ ПРОГНОЗУ БЮДЖЕТУ

Прогноз бюджету робиться на 3 роки – плановий (тобто той, на який плануємо бюджет) і 2 наступні роки. Ці наступні роки називають прогнозними. Прогноз робиться для того, щоб розуміти, які податки та скільки їх буде збиратися в наступні 3 роки, а також на які цілі витратитимуться гроші з зібраних податків. Прогноз оприлюднюється на сайті ради та приймається на сесії не пізніше 1 вересня.

○ СКЛАДАННЯ БЮДЖЕТУ

На цій стадії загальнодержавні органи подають розрахунки міжбюджетних трансфертів. Місцеві органи влади разом з розпорядниками бюджетних коштів, наприклад відділом освіти, розробляють та подають бюджетні запити. На основі поданих розрахунків міжбюджетних трансфертів та бюджетних запитів вже відбувається розробка проєкту рішення про місцевий бюджет. Підготовлений попередній проєкт бюджету оприлюднюється на сайті ради.

○ РОЗГЛЯД ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ БЮДЖЕТУ

Попередній проєкт рішення про бюджет обговорюється та затверджується на засіданні постійної комісії місцевої ради, яка відповідає за питання бюджету. Далі проєкт рішення передається на розгляд виконавчого комітету, який також повинен його затвердити. Після цього проєкт бюджету розглядається та затверджується вже на сесії місцевої ради. Рішення про затвердження бюджету приймається не пізніше ніж 25 грудня. Після прийняття рішення, а також сам бюджет, оприлюднюється на сайті ради.

○ ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ

Саме на цьому етапі здійснюються всі витрати та збираються всі податки. Окрім того, протягом виконання бюджету може виникати необхідність внесення змін в нього. Всі зміни проходять окрему процедуру - від розгляду бюджетною комісією ради і до затвердження на сесії ради. Окрім того, законодавством встановлено обов'язок щоквартального звітування про виконання бюджету, що також передбачає затвердження кварталних звітів окремими рішеннями ради по завершенню кожного кварталу.

○ ЗВІТУВАННЯ ПРО ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ

По завершенню року, для якого виконувався бюджет, розпочинається підготовка звіту про виконання бюджету за рік. Звіт також проходить всю процедуру розгляду та затвердження в усіх інстанціях, яка завершується розглядом та затвердженням рішення місцевою радою. Затверджений звіт оприлюднюється на сайті ради. Окрім того, бюджетне законодавство встановлює обов'язкову вимогу проведення публічного звітування про виконання бюджету. Публічне представлення звіту про виконання бюджету повинно відбутись не пізніше, ніж 15-го березня наступного року. Місцева рада повинна широко анонсувати захід, на якому буде представлятися звіт про виконання бюджету, та запрошувати громадськість відвідати його.

ЯК МОЖНА ВПЛИВАТИ НА БЮДЖЕТ СВОЄЇ ГРОМАДИ

СКЛАДАННЯ БЮДЖЕТУ

Травень-жовтень

В цей час відбувається складання бюджету на наступний рік.

ЯК ДОЛУЧИТИСЬ

- Подавати пропозиції до бюджету депутатам;
- Подавати пропозиції безпосередньо до місцевої ради. Місцева рада також сама може організувати процес збору пропозицій до бюджету від громадян;
- Брати участь в експертних групах, дорадчих органах, наприклад, з питань врахування бюджетом гендерних аспектів.

СКЛАДАННЯ ПРОГНОЗУ БЮДЖЕТУ

Липень-вересень

В цей час відбувається складання прогнозу бюджету на наступні 3 роки.

ЯК ДОЛУЧИТИСЬ

- Подавати пропозиції до прогнозу бюджету в управління та відділи – звичайним листом, надісланим поштою чи електронною;
- Подавати пропозиції безпосередньо до фінвідділу – контакти дивіться в кінці цього документу. Місцева рада також сама може організувати процес збору пропозицій до прогнозу бюджету від громадян через ЦНАП чи під час заходів, у місцях масового збору людей;
- Брати участь в експертних групах, дорадчих органах, наприклад, з питань врахування прогнозом довгострокових інфраструктурних проєктів.

РОЗГЛЯД ТА ПРИЙНЯТТЯ

Листопад-25 грудня

В цей час попередній проєкт проходить узгодження та обговорення, під час кожного з яких до бюджету можуть вноситись певні незначні зміни.

ЯК ДОЛУЧИТИСЬ

- Взяти участь в бюджетних слуханнях та висловлювати свої пропозиції до проєкту бюджету. Слухання може ініціювати рада або громадяни самостійно;
- Відвідувати засідання бюджетної комісії, виконавчого комітету та сесії ради;
- Допомогати фінансистам в створенні Бюджету для громадян;
- Сприяти поширенню прийнятого рішення про бюджет, а також Бюджету для громадян – розповсюджувати ці документи електронно, обговорювати їх з колегами чи знайомими.

ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ

Січень-грудень

В цей час відбуваються закупівлі, фінансується робота бюджетних установ і організацій, збираються податки. За потреби вносяться зміни до бюджету.

ЯК ДОЛУЧИТИСЬ

- Подати проєкт на конкурс «Бюджету участі». Брати участь в кампаніях агітації за проєкти бюджету участі та голосувати за проєкти бюджету участі;
- Ініціювати громадський моніторинг виконання бюджету;
- Відвідувати засідання бюджетної комісії та сесій селищної ради, на яких розглядаються бюджетні питання.

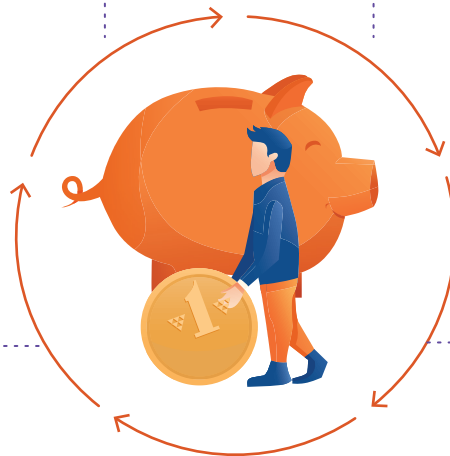
ЗВІТУВАННЯ

Січень-15 березня

Вже по завершенню календарного року розпочинається етап звітування про виконання бюджету за рік.

ЯК ДОЛУЧИТИСЬ

- Взяти участь в обговоренні звіту про виконання бюджету під час його публічного представлення;
- Відвідати сесії, на яких звіт про виконання бюджету затверджується;
- Ініціювати громадський аудит виконання бюджету: як по окремих напрямках (наприклад, щодо гендерної орієнтованості чи освіти), так і всього бюджету в цілому.



НА ЧОМУ ЗАСНОВАНО БЮДЖЕТ НАШОЇ ГРОМАДИ



Будь-який бюджет не створюється у вакуумі. Основою для складання бюджету є стан соціально-економічного розвитку громади. Окрім того, бюджет є інструментом досягнення стратегічних цілей, які визначила для себе громада.

Стратегічні цілі розвитку громади та соціально-економічний стан громади і є основою, на якій формується бюджет.

НАША ГРОМАДА ЗАРАЗ

 **НАСЕЛЕННЯ ГРОМАДИ** (станом на 01.01.2019 р.):

Загальна кількість: **9 926**

Працездатне населення: **5 307**

Працевлаштоване населення: **2 340**

 **РОЗПОДІЛ НАСЕЛЕННЯ ЗА ГАЛУЗЯМИ:**

Сільське господарство: **984**

Промислові підприємства громади: **1**

Промисловість: **1 260**

Галузі діяльності підприємств: **8**

 **СТАН ДОРІГ В ГРОМАДІ:**

протяжність доріг, що потребують капітального ремонту: **57,9** км

протяжність доріг, що потребують поточного ремонту: **9** км

ШКОЛИ ГРОМАДИ: 4 ДИТЯЧІ САДКИ ГРОМАДИ: 2 ЛІКАРНІ ГРОМАДИ: 1
ФЕЛЬДШЕРСЬКО-АКУШЕРСЬКІ ПУНКТИ ТА АМБУЛАТОРІЇ ГРОМАДИ: 3

ЯКОЮ МИ ХОЧЕМО БАЧИТИ НАШУ ГРОМАДУ

Пріоритетами розвитку нашої громади на найближчі 10-ть років є:



ПРІОРИТЕТ 1:

МІСЦЕВИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК

зміцнення конкурентної позиції території (громади) та активізації її економічного зростання, підвищення добробуту, створення робочих місць, залучення інвестицій та підвищення якості життя для всіх мешканців громади на основі стратегічного партнерства влади, бізнесу, сектору неурядових організацій та інших важливих складових частин громади



ПРІОРИТЕТ 2:

КОМФОРТНИЙ ТА БЕЗПЕЧНИЙ ЖИТТЄВИЙ ПРОСТІР



ПРІОРИТЕТ 3:

ПАРТНЕРСТВО ТА СПІВПРАЦЯ, РОЗВИТОК ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ, благодійних організацій та досягнення спільних домовленостей і прийняття узгоджених рішень між владою та громадою

ЗВІДКИ В БЮДЖЕТІ ГРОШІ



Доходи на 2020 рік Брошнів-Осадської ОТГ заплановані на рівні 74 млн 480 тис. 200 грн. Як правило, складовою доходів є податки та збори, які ми збираємо власними силами. В нашій громаді вони складають 66% від власних доходів. Це переважно податок на доходи фізичних осіб, який сплачують за всіх працюючих осіб їх працедавці, єдиний податок, який сплачують підприємці, що працюють на спрощеній системі оподаткування, податок на майно (земля, транспортні засоби, будинки тощо) та акцизний податок (наприклад, від продажу тютюнових виробів), адміністративні збори та платежі, державне мито, надходження від штрафів та фінансових санкцій тощо. А також субвенції та дотації з державного бюджету, які становлять 34% нашого бюджету.

ДОХОДИ БЮДЖЕТУ

- Власні доходи
- Трансферти

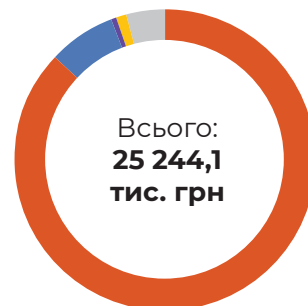
тис.грн
49 236,1
25 244,1



ГРОШІ, ЯКІ ОТРИМУЄ ГРОМАДА ВІД ДЕРЖАВИ

- Освітня субвенція
- Медична субвенція
- Субвенція з місцевого бюджету на надання особам з особливими освітніми потребами
- Субвенція з місцевого бюджету на здійснення природоохоронних заходів
- Інші субвенції з місцевого бюджету

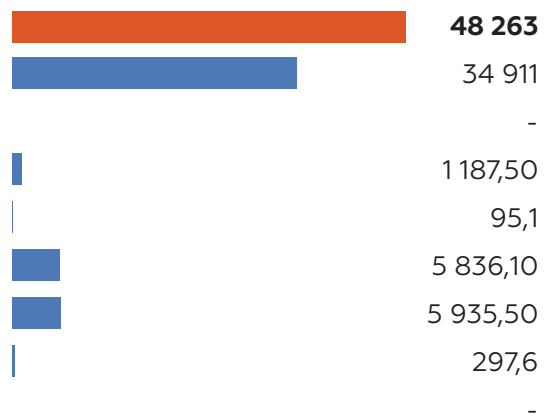
тис.грн
22 018,3
1 813,2
132,6
280
1000



ВЛАСНІ ДОХОДИ ГРОМАДИ

Податкові надходження (всього)

- ▶ Податок на доходи фізичних осіб
- ▶ Податок на прибуток підприємств
- ▶ Акцизи
- ▶ Рентна плата
- ▶ Податок на майно
- ▶ Єдиний податок
- ▶ Екологічний податок
- ▶ Інші



Неподаткові надходження (всього)

- ▶ Доходи від власності та підприємницької діяльності
- ▶ Адміністративні збори та платежі, доходи від некомерційної господарської діяльності
- ▶ Власні надходження бюджетних установ
- ▶ Інші



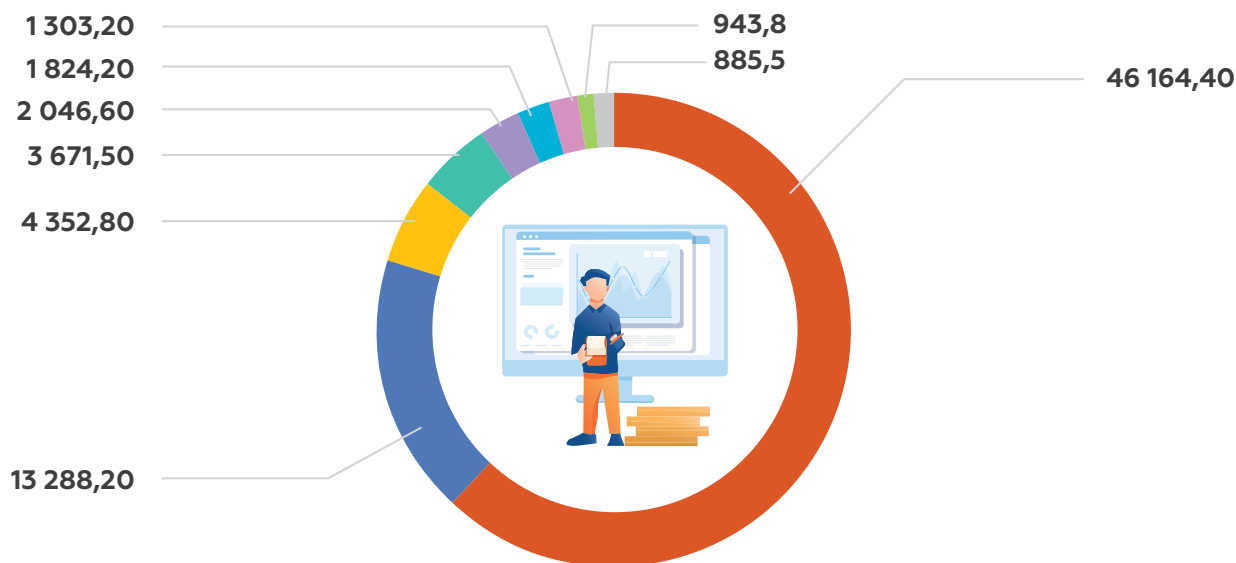
Всього

49 236

КУДИ ІДУТЬ ГРОШІ З БЮДЖЕТУ



Основними напрямками, куди йдуть з місцевого бюджету наші податки, є освіта, культура, медичні установи, утримання місцевої влади, соціальна сфера, ЖКГ та благоустрій, спорт, безпека.



	тис. грн
Освіта	46 164,40
Державне управління	13 288,20
Житлово – комунальне господарство	4 352,80
Культура і мистецтво	3 671,50
Економічна діяльність	2 046,60
Охорона здоров'я	1 824,20
Інші видатки	1 303,20
Соціальний захист та соціальне забезпечення	943,8
Фізична культура і спорт	885,5
Всього	74 480,20

НАЙБІЛЬШІ ВИДАТКИ З БЮДЖЕТУ

тис. грн

Освіта всього:

з них на оплату праці	46 164,40
з них на оплату енергоносіїв	37 336,60
з них інші видатки	4 141,10
	4 686,70

Охорона здоров'я всього:

з них на оплату праці	1824,2
з них на оплату енергоносіїв	1062
з них інші видатки	521
	241,2

Управління громадою всього:

з них на оплату праці	13 288,20
з них на оплату енергоносіїв	12 191,50
з них інші видатки	563,6
	533,1

ВИДАТКИ НА РОЗВИТОК ГРОМАДИ

ПРОЄКТИ, ЯКІ ФІНАНСУЮТЬСЯ ЗА КОШТИ ДЕРЖАВНОГО ФОНДУ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Цього року громада має можливість реалізувати два проекти за кошти Державного фонду регіонального розвитку. А саме: продовжується будівництво нового спортивного комплексу по вул. 22 Січня та завершений ремонт з метою впровадження енергозберігаючих заходів в Брошнів-Осадському ліцеї.

	тис. грн.
Впровадження енергозберігаючих заходів в Брошнів-Осадському ліцеї Брошнів-Осадської селищної ради ОТГ Івано-Франківської області. Капітальний ремонт	10 497,458
Нове будівництво. Спортивний комплекс на вул. 22 Січня в селищі Брошнів-Осада Рожнятівського району	20 466,51

БЮДЖЕТ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ

Бюджет розвитку громади формується у відповідності до Стратегічного плану економічного розвитку громади. Основними стратегічними цілями нашої громади є розвиток освіти, медицини, інфраструктури та соціальної допомоги, екології. На 2020 рік бюджет розвитку нашої громади буде розподілено переважно на благоустрій соціальних закладів громади та інфраструктуру:

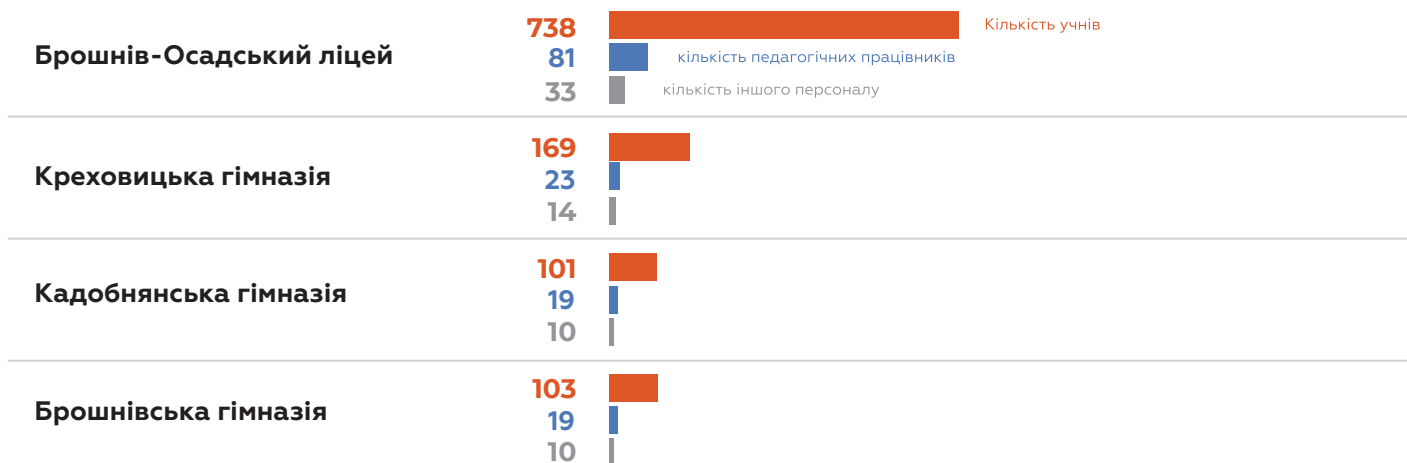
	тис. грн
Капітальний ремонт приміщень Креховицької гімназії Брошнів Осадської селищної ради об'єднаної територіальної громади Івано-Франківської області.	425
Капітальний ремонт центральної алеї Брошнів-Осадського ліцею на вул. 22 Січня, 55 в селищі Брошнів-Осада Івано-Франківської області.	200
Історична пам'ять про депортації українців в ХХ ст. в смт. Брошнів Осада.	1011
Капітальний ремонт - благоустрій прибудинкової території між будинками №40 та №42 на вулиці 22 Січня в смт. Брошнів-Осада Брошнів Осадської об'єднаної територіальної громади Рожнятівського району Івано-Франківської області.	293,7
Капітальний ремонт - благоустрій прибудинкової території будинку №3 на вулиці Чорновола в смт. Брошнів Осада Брошнів-Осадської ОТГ Рожнятівського району Івано-Франківської області.	318,4
Капітальний ремонт - благоустрій прибудинкової території між будинками №4 та №5 на вулиці Чорновола в смт. Брошнів-Осада Брошнів-Осадської об'єднаної територіальної громади Рожнятівського району Івано-Франківської області.	585,4
Розробка генплану с.Кадобна, внесення змін у генплан с.Брошнів.	150
Капітальний ремонт дорожнього покриття вул. Івана Франка (від буд. №35) в с.Кадобна Брошнів-Осадської селищної ради ОТГ Івано-Франківської області	616,6
Капітальний ремонт доржнього покриття вул.Незалежності, вул.Довбуша та вул.Стуса (від вул.І.Франка) в селі Брошнів БрошнівОсадської селищної ради ОТГ	900
Експертно-грошова оцінка земельних ділянок (в межах Брошнів-Осадської об'єднаної територіальної громади)	50

ВИДАТКИ В СФЕРІ ОСВІТИ

Однією з пріоритетних стратегічних цілей Стратегії розвитку громади є створення сучасної та ефективною системи закладів освіти, особливо покращення матеріально-технічної бази закладів освіти.

У цьому році плануємо привести програми профорієнтації здобувачів освіти у відповідність з реальними потребами ринку праці в громаді та запровадити спеціалізований клас біологічного спрямування. В поточному році учні 1-4 класів будуть забезпечені безкоштовним харчуванням.

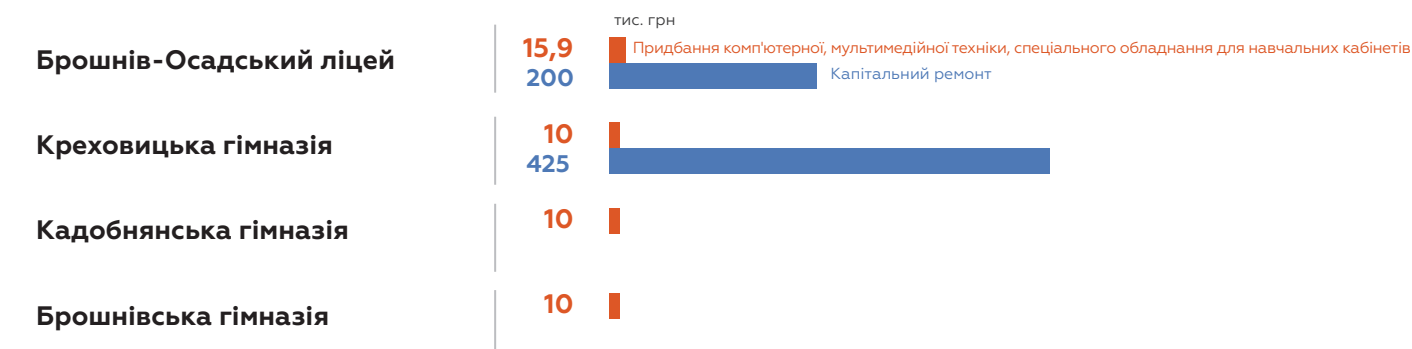
З метою оздоровлення та відпочинку дітей у дитячих оздоровчих закладах у співпраці з громадськими, релігійними організаціями, благодійними фондами щодо оздоровлення дітей і молоді влітку вже вкотре на базі Брошнів-Осадського ліцею для старших класів буде проведена літня школа «Юний фінансист». Співорганізаторами такої школи виступають кафедра фінансів економічного факультету та Проєктно-освітній центр «Агенти змін» Прикарпатського університету. Оздоровлення дітей буде проводитись у таборах відпочинку, наметовому містечку.



ВИДАТКИ НА ЗАГАЛЬНООСВІТНІ НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ



КАПІТАЛЬНІ ВИДАТКИ НА ЗАГАЛЬНООСВІТНІ НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ З БЮДЖЕТУ



ВИДАТКИ В СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Однією з пріоритетних цілей Стратегії розвитку громади є поліпшення якості надання медичної допомоги. Зокрема, у поточному році буде завершено будівництво та відкриття амбулаторії моно-практики сімейної медицини в селі Креховичі з метою забезпечення збереження здоров'я населення. Також, планується забезпечити сучасним оснащенням інші заклади охорони здоров'я.

А також, громада планує створити умови для оздоровлення населення засобами фізичної культури та спорту.

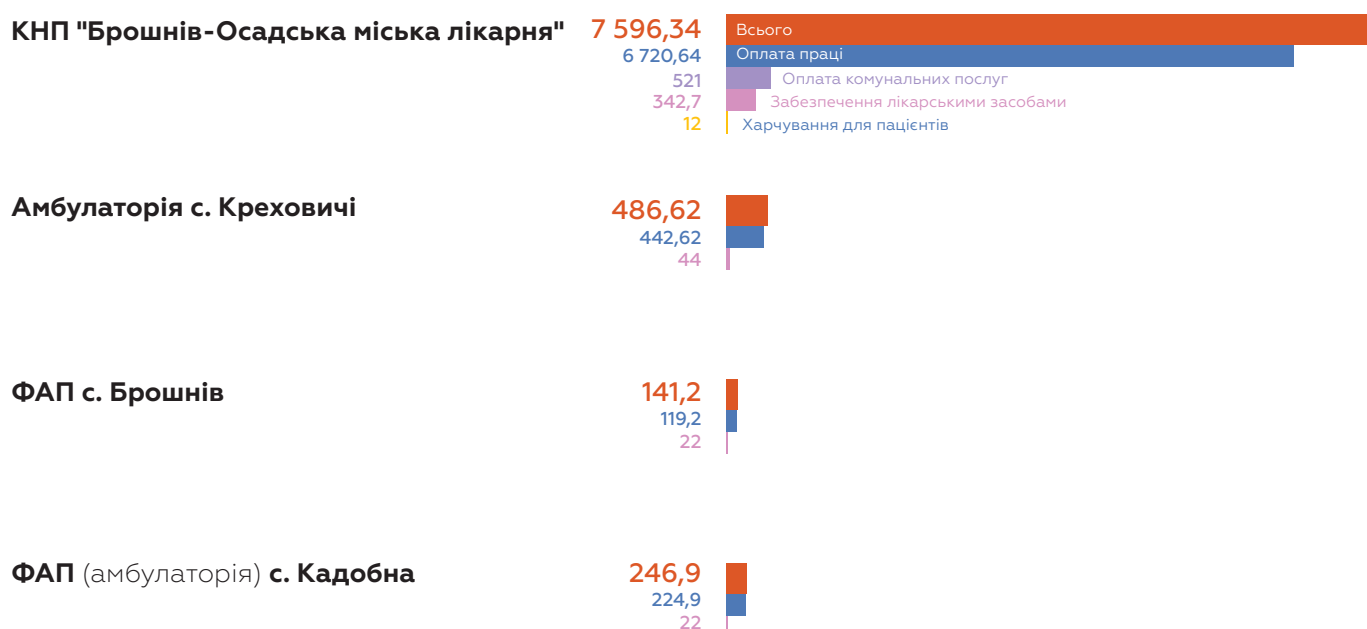
В бюджеті громади також передбачені витрати на медичну субвенцію на утримання закладів охорони здоров'я, які надають послуги на вторинному рівні

Медичні послуги в медустановах громади – безоплатні.



ВИДАТКИ НА ФІНАНСУВАННЯ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

тис. грн





ШАНОВНІ ЖИТЕЛІ!

Брошнів-Осадська селищна рада завжди відкрита до діалогу, а тому, якщо у Вас виникають додаткові запитання з питань бюджету або маєте пропозиції до розподілу бюджетних коштів, Ви можете звернутись за відповідними **контактами**:

Адреса: 77611, Івано-Франківська обл.,
смт Брошнів-Осада, вул. 22 січня, 85

Час роботи: пн-пт 8:00-17:00

E-mail: broshniv-osada@ukr.net

Facebook: www.facebook.com/BroshnivOTG

Контактні телефони:
(03474) 46 3 89, (03474) 46 5 47

тираж: 500 екз.

БЮДЖЕТ

Брошнів - Осадська громада